

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2022. október 3.

1. Gázár-kiegészítő pótlék helyett „gázárfék”

Az emelkedő energiaárakra válaszul a német kormány egy úgynevezett „gázárfék” bevezetését jelentette be, egyúttal pedig eltekint az októbertől esedékes gázár-kiegészítő pótlék kivetésétől. Az új elképzelés megvalósítása érdekében a Scholz-kormány egy 200 milliárd eurós pénzügyi alapot kíván létrehozni, amelyhez a fedezetet az előző szövetségi kormány által 2020-ban, a COVID-19 járvány gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozására létrehozott Gazdasági Stabilizációs Alap adja majd. Az alap feltöltését Németország költségvetési források helyett kölcsönökből finanszírozza majd, amely döntés a 70 éve nem látott mértékű infláció visszafogása szempontjából lehet döntő jelentőségű.

Jelenleg ugyanakkor még nem világos, hogy pontosan hogyan fog majd kinézni az új pénzügyi mechanizmus. A kormány sajtótájékoztatóján Robert Habeck (Zöldek) gazdasági és éghajlatvédelmi miniszter ezzel kapcsolatban egy, a magas energiaköltségek kezelésére létrehozott szakértői bizottság létrehozását említette, amelynek haladéktalanul javaslatot kell tennie a „gázárfék” pontos megvalósítási elemeire. A bizottság előzetes javaslatai pedig a kormány jóváhagyását követően kerülnének majd bevezetésre. A sajtótájékoztatón Christian Lindner (FDP) pénzügyminiszter felszólította az ellenzéki CDU/CSU frakció tagjait, hogy a rendkívüli helyzetre való tekintettel szavazataikkal támogassák a kormány stabilizációs törekvéseit. „Egy a jólét és szabadság érdekében folytatott energiaháborúnak vagyunk most a részesei.” – mondta a miniszter. Kiemelve, hogy: „Egy ilyen helyzetben, mint amilyenben most vagyunk, én is azt várom, hogy a CDU/CSU-frakció elvben egyetértsen az eljárással.”

A korábbi tervek szerint a gázár-kiegészítő pótlék október elsejétől lépett volna érvénybe és a kW-óránkénti 2,4 eurócent felárból több mint 30 milliárd eurót kívánt volna beszédni a végfelhasználóktól a kormány a nehéz helyzetbe jutott gázimportőrök támogatására. A sokat kritizált tervezet támogatottsága az elmúlt időben tovább csökkent azt követően, hogy a kormány bejelentette az Uniper vállalatnak, Németország legnagyobb gázimportőrének, az államosítását.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Az egy évvel ezelőtti berlini parlamenti választások megismétlését javasolja a Berlini Alkotmánybíróság

Több mint egy évvel ezelőtt, 2021. szeptember 26-án, a parlamenti választásokkal egyidőben került sor a berlini képviselő testület és a tizenkét kerületi tanács tagjainak a megválasztására. A voksolást eljárási hibák és törvénysértések egész sora kísérte – többek között hibás vagy hiányzó szavazólapok kerültek kiosztásra, a szavazóhelyiségek közül többet ideiglenesen bezártak, egyes esetekben pedig elegendő szavazólap hiányában a választók a szavazóhelyiségekben sietve lemásolt szavazólapokon kellett hogy szavazzanak. Mindezen körülmények a szavazóhelyiségek előtti hosszú sorok kialakulásához vezettek. Az akkori események hatására számos panasz érkezett az illetékes hatóságokhoz, amelyekkel kapcsolatban a Berlini Alkotmánybíróság indított vizsgálatot. A szóbeli tárgyalási fázis megkezdését megelőzően szerdán ismertette a bíróság az eddigi vizsgálatok alapján kialakított előzetes álláspontját mely szerint szükség lesz a berlini képviselőházi választások teljes megismétlésére. A Berlini Alkotmánybíróság megállapította, hogy a választás előkészítése és lebonyolítása során számos választási hiba történt, amelyek a bíróság meglátása szerint hatással voltak a parlament összetételére és a mandátumok elosztására. A bíróság megítélése szerint mindezt az állami választási adminisztráció és a szenátus volt a felelős és csak az önkormányzati választások teljes megismétlése állíthatja helyre az alkotmányos állapotot.

A bíróság előzetes értékelése mindazonáltal még nem jelent végleges döntést. Lehetséges, hogy a folyamatban lévő választási felülvizsgálati eljárás során egy-egy kérdés vizsgálatakor a bírák még eltérő értékelésekre juthatnak. Egyelőre még az is kérdéses mikor kerülhet véglegesen pont a vizsgálat végére. A szóbeli tárgyalási fázis lezárását követően a bíróságnak három hónapja van az ítélet meghozatalára, ezt követően pedig az új választásokra 90 napon belül sor kell kerülnie. Így jelen állás szerint legkésőbb 2023 márciusában újból önkormányzati választásokra kerülhet majd sor Berlinben.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Romló demokrácia-percepció a kelet-németek körében

A keleti német tartományokban a megkérdezettek egyre nagyobb száma elégedetlen a német demokratikus intézményrendszer működésével. A legfrissebb kormányzati felmérés (Deutschland-Monitor) szerint immár a válaszadók csupán 39 százaléka elégedett a demokrácia németországi működésével – két évvel ezelőtt ez az arány még 48 százalékot tett ki. A nyugati tartományokban élők körében végzett felmérés szintén számottevő visszaesést mutatott ki. Itt két év alatt 65-ről 59 százalékra csökkent a teljes mértékben elégedettek száma. Ezzel párhuzamosan tovább romlott a szövetségi kormány munkájának a megítélése is. Országosan már csak a megkérdezettek 35 százaléka (a keleti országrészben pedig csak 26 százaléka) látja pozitívan a Scholz-kormány működését.

Kritikusan nyilatkoztak az állampolgárok a kormány főbb intézkedéseiről is. Országszerte a válaszadók mindössze 36 százaléka nyilatkozott úgy, hogy elégedett vagy inkább elégedett a szövetségi kormánynak az ukrajnai háborúra adott válaszlépéseivel. Hasonló a helyzet a COVID-19 járvány kormányzati kezelésének a megítéléséről – a megkérdezettek 38 százaléka elégedett csupán a kormány e területen eddig meghozott lépéseivel. Hasonló negatív tendencia figyelhető meg

további szociális kérdések esetén is. A megkérdezettek mindössze 23, illetve 33 százaléka elégedett valamilyen mértékben a szociális igazságosság németországi helyzetével.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Házkutatások az AfD több székházában

Múlt hét szerdán a Berliini Ügyészség illegális pártfinanszírozás ügyében folytatott nyomozás miatt házkutatást tartott a szélsőjobboldali AfD (Alternative für Deutschland) szövetségi irodájának helyiségeiben, valamint a párt baden-württembergi, bajorországi és észak-rajna-vesztfáliai székházaiban is. A vádak Jörg Meuthen volt pártelnök és Klaus-Günther Fohrmann volt szövetségi pénztárnok ellen irányulnak. Az ügyészség szerint ők ketten feleltek az AfD 2016-os, 2017-es és 2018-as évre vonatkozó elszámolási jelentéséért. Ezek a Bundestagnak benyújtott beszámolók „*állítólag téves információkat tartalmaztak a pártadományokra vonatkozóan*”.

Az AfD az ügygel kapcsolatban azt közölte, hogy a házkutatásra „*anélkül került sor, hogy az AfD-bez előzetes megkeresés érkezett volna a tisztázandó tényekkel kapcsolatban*”. Alice Weidel társelnök az eljárást „*rendkívül szokatlan és rendkívül aránytalan intézkedésnek*” nevezte, amelynek célja az AfD, mint Németország legfontosabb ellenzéki pártjának a megfélemlítése.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Friedrich Merz a kritikák keresztüzében

Friedrich Merz, a CDU elnöke és frakcióvezetője azzal vádolta a szövetségi kormányt, hogy menekült- és bevándorláspolitikájával „*társadalmi feszültségeket*” vált ki Németországban. A Bild TV-nek adott interjújában utalt a szövetségi kormány tavaszi döntésére, amely szerint az ukrán menekülteket kivesszük a menedékkérői rendszer hatálya alól, és szociális juttatásokra való jogosultságot biztosítanak számukra. Ez „*jelentős torzulásokhoz*” vezet - állította Merz az adásban, majd úgy folytatta: „*Most a menekültek szociális turizmusát tapasztaljuk: Németországba, vissza Ukrajnába, Németországba, vissza Ukrajnába*”. A menekültek közül „*egyre többen vesznek igénybe ezt a rendszert*”.

A kereszténydemokrata politikus kijelentése nagy port kavart a német közvéleményben. A szövetségi belügy és közösségügyi miniszter, Nancy Faeser (SPD) a Twitteren erre reagálva azt írta, hogy szégyenletes a Putyin bombái és tankjai elől menekülő ukrán nők és gyerekek hátán hangulatkeltést folytatni. Az ellenzéki vezető megjegyzését a Zöldek és az FDP is masszívan bírálták, sőt még saját pártján, a CDU-n belül sem maradt szó nélkül a kijelentés.

Friedrich Merz azóta szóhasználatáért bocsánatot kért. A pártelnök a Twitteren azt írta, hogy megjegyzése kizárólag a menekültek regisztrációjának hiányára vonatkozott és távol álljon tőle, hogy bírálja az ukrán menekülteket, akiknek nehéz sorsuk van.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Egy héttel az alsó-szászországi tartományi választások előtt – stabil SPD előny?

Az október 9-én esedékes alsó-szászországi tartományi választásokat megelőzően továbbra is meglehetősen stabil előnyt tud felmutatni Stephan Weil (SPD) tartományi miniszterelnök. A legfrissebb felmérések szerint az SPD a szavazatok 31, míg az SPD-vel közösen, nagykoalícióban kormányzó CDU 27 százaléka számíthat. A harmadik legnagyobb támogatottságot a Zöldek tudhatják maguknak 19 százalékkal, ugyanakkor a megelőző felmérésekhez képest az ő népszerűségük némileg csökkent (-3 százalék augusztus végéhez képest). A szélsőjobboldali AfD a megkérdezettek 9 százalékanak támogatását élvezi, míg a liberális FDP népszerűsége a bejutáshoz szükséges 5 százalékos határérték környékén mozog.

Előzetes elemzői vélemények szerint egy újabb nagykoalíció felállásának csekély az esélye, helyette – a végeredmény függvényében – egy kétpárti (SPD-Zöldek, CDU-Zöldek), vagy hárompárti (CDU-Zöldek-FDP) koalíció vezetheti a tartományt ősztől. Nem meglepő módon a kampányidőszak végét az energiaellátással és a vásárlóerő további csökkenésével kapcsolatos kérdések dominálják. Különösen előbbi kérdés fajsúlyos szerepe volt várható, hiszen a német energiaellátás esetleges nehézségei jobban érinthetik Alsó-Szászországot, mint más tartományokat. Jelentős szélturbina kapacitásával Alsó-Szászország Németország zöldáramának jelentős részét termeli, egyúttal pedig hamarosan a tartomány lesz a német LNG-import legfontosabb helyszíne is. Mindezt tetőzve Alsó-Szászországban található Németország legnagyobb földgázkészletei is. Hagyományosan az atomenergia-ellenes mozgalom is jelentős támogatottsággal és befolyással bír a tartományban, tovább bonyolítva az amúgy sem egyszerű tartományi és össz-németországi energiapolitikai kérdéseket.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktuális események

A Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) több mint 70 éve egyike a vezető véleményformáló újságoknak Németországban. Alapítása óta az FAZ döntően formálta a Németországi Szövetségi Köztársaság főbb politikai vitáit, a nemzetiszocialista múlt újraértékelésétől és a hidegháború alatti konfliktusoktól kezdve egészen a jelenkor olyan sürgető kérdéseiig, mint Európa jövője, az iszlám szerepe vagy a digitalizáció. Többek között ezekről fog előadást tartani Prof. Dr. Peter Hoeres 2022. október 4-én 18 órától című *Német állami újság? A Frankfurter Allgemeine Zeitung szerepe a Németországi Szövetségi Köztársaság múltjában és jelenében* című rendezvényünkön.

Részletek és regisztráció Intézetünk [honlapján](#).

2021 őszén Németország új szövetségi parlamentet választott. Ezzel véget ért az Angela Merkel vezette 16 éves kereszténydemokrata kormányzás és Gerhard Schröder kancellársága óta először a Zöldek is visszatértek a szövetségi kormányba. Bár a hárompárti koalíció programja alapvetően baloldali politikai fordulatot foglal magába, a megfogalmazott tervek azonban nap mint nap

szembesülnek a reálpolitika valóságával a védelmi, az energia- és a gazdaságpolitika területén. A baloldali és zöld értékek széleskörű támogatottsága egy szélesebb körű társadalmi átalakulás eredménye, amely az elmúlt két évtizedben a német szellemi, politikai és kulturális szférát jellemezte. Ezeket a témákat járják körbe szakértőink az MCC debreceni központjában 2022. október 10-én 18 órától a *Németország átalakulóban – Politika, média, társadalom*” című kerekasztal-beszélgetésen.

Részletek és regisztráció az [MCC honlapján](#).

Cikk- és interjúajánló

Egy évvel a németországi Bundestag választás után nem kapna többséget az országot vezető hárompárti koalíció, míg a zöldek népszerűsége kilőtt, Olaf Scholz kancellárt és pártját, az SPD-t kevésbé kedvelik a választók. Erről beszélt Bauer Bence az Inforádióknak.

Az interjú meghallgatásához kattintson Intézetünk [honlapjára](#).

A magyar sajtóban megjelent a hír, hogy Németország európai ügyekért felelős minisztere Anna Lührmann azt nyilatkozta, hogy Németország támogatja, hogy Magyarország elveszítse vétó jogát. Vajon mi igaz ebből? Erről nyilatkozott Bauer Bence a Hit Rádióknak.

A teljes interjú a [Hit Rádió Youtube-csatornáján](#) visszahallgatható.

Hol tart a német politika egy évvel a Bundestag választások után? Erről nyilatkozott Bauer Bence az M1 Világ című műsorában.

A teljes interjú 05:28-tól tekinthető meg az [M1 Archívumában](#).

„Ma már nem nyernének Scholzéék” címmel jelent meg a Magyar Nemzetben Szócs László cikke, amelyben Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója is nyilatkozott az új kormány megítéléséről és teljesítményéről.

A cikk elolvasásához kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

„Torz Magyarország-kép a német közvéleményben” címmel jelent meg Bauer Bence legújabb véleménycikke a Mandiner honlapján és a Budapester Zeitung hasábjain.

A cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Jelentősen romlottak a németországi növekedés kilátásai – ez derül ki a müncheni Ifo Gazdaságkutató Intézet hétfőn publikált elemzéséből. A részletekről a Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért igazgatója beszélt az InfoRádióknak.

Az interjú meghallgatásához kattintson az [Inforádió honlapjára](#).

Olaf Scholz német kancellár kettős megítéléséről, a németeket érintő válsághelyzetekről, válságkezelésről, az Angela Merkel iránti nosztalgiáról és Németország esetleges hanyatlásáról adott interjút Bauer Bence az Ultrahang műsorában.

Az interjú meghallgatásához kattintson az [Ultrahang](#) oldalára.

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dobrowiecki Péter M.A.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu **E-**

mail: mni@mcc.hu